

Discussiepunten bij 'Implementatiemanagement bij liberaliseringstrajecten'

Bert Schoonbeek

Faculteit der Economische Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen

ENCORE workshop, 4 maart 2004

- Implementatiemanagement:
 - belangrijk en positief;
 - rapport "Taximarkt in vervoering", informatief, waardevolle aanbevelingen.

- Drie discussiepunten:
 - formuleren doelstellingen beleid;
 - problemen bijsturen;
 - bruikbaarheid analysekader.

• Formuleren doelstellingen beleid

Beleid: voorbereiding, vaststelling, uitvoering, evaluatie

Doelstellingen taxibeleid (1996):

- 1) absolute toename taxigebbruik;
- 2) relatieve toename taxigebbruik;
- 3) bevorderen concurrentie \Rightarrow meer taxi's, lagere tarieven.

Veronderstelling bij 3): concurrentie leidt tot lagere tarieven.

Eerste fundamentele vraag: is marktwerking mogelijk bij taxivervoer?

Theorie (bekend in 1996):

- standaard vraag- aanbodmodel niet toepasbaar;
- vraag afhankelijk van tarief per rit en wachttijd;
- aanbod afhankelijk van opbrengst per taxi;
- sterke ongelijkheid klant en chauffeur m.b.t. informatie en 'macht';
- (impliciete) samenspanning;
- zie o.a. Journal of Transport Economics and Policy, Economic Journal, Journal of Public Economics.

Empirie (bekend in 1996)

- VS: jaren 70, deregulering teruggedraaid;
- Zweden: 1990, chaotisch, tarieven omhoog, BTW;
- Nieuw Zeeland: 1989, tarieven steden omhoog, daarbuiten omhoog.

Zwakke ondersteuning voor veronderstelling ⇒
doel tarieven realistisch?

Meer algemeen: wat wil de consument eigenlijk? Laag tarief, vast tarief, korte wachttijd, service?

Goed implementatietraject moet beginnen met realistische en haalbare doelstelling.

• **Problemen bijsturen**

Taximarkt:

- o.a. motie Remkes

Algemener:

- Doel dereguleren en liberaliseren: vergroten statische, allocatieve, en dynamische efficiëntie;
- Bijsturen: correcties en interventies op beleid op basis van uitkomsten indicatoren;
- Mogelijkheden tot bijsturen onmisbaar;
- Idealiter: formuleer van te voren scenario's.

Problemen bijsturen:

- betrouwbare en relevante informatie en data nodig (bijv. over kosten, statische efficiëntie); mogelijke eisen t.a.v. wijze van boekhouden;
- timing; effecten beleid vaak pas na lange tijd (veel onzekerheid; verwachtingen);
- productinnovatie lastig te voorspellen (dynamische efficiëntie);
- exogene wijzigingen in omgeving; wat meten indicatoren? (counterfactual analysis);
- wat zijn prioriteiten t.a.v. indicatoren (vb. tarief versus wachttijd, of versus veiligheid?);
- mogelijkheden bijsturen hangen af mate van complexiteit markt (taximarkt overzichtelijk).

- **Bruikbaarheid analysekader**

- kader bruikbaar voor grote lijnen, maar...
- erg algemeen, biedt weinig houvast voor concreet management \Rightarrow specifieke modellen zijn nodig;
- taximarkt overzichtelijk, voldoende representatief?
- infrastructuurgebonden sectoren;
- implementatiemanagement vereist maatwerk.